

VERSLAG Stadsgesprek Ontwikkelkader Ede-Stad

Datum : 19 november 2024 van 18.45-21.00 uur
Locatie : Cultura

1. De aftrap van de avond

Presentatie Wethouder van der Schans

Wethouder Jan Pieter van der Schans begon met een korte introductie. Hij vroeg hoe we Ede niet alleen nu mooi houden, maar ook in de toekomst. De wethouder vertelde dat Ede door toevalligheden is ontstaan. De kazernes die eerst naar Apeldoorn zouden gaan, kwamen uiteindelijk in Ede terecht. Het IC-station Ede-Wageningen kwam mede door de Universiteit Wageningen. Voor de toekomst willen we beter sturen op de ontwikkelingen en hebben we een visie nodig, de omgevingsvisie. Ede-Stad zal in 2040 naar verwachting groeien naar 80.000 tot 100.000 inwoners. Om dit goed te laten verlopen, maken we nu een ontwikkelkader voor Ede-Stad. De groei die Ede nu doormaakt, is niet veel anders dan 50-60 jaar geleden. Toen werd er aan de randen van de stad gebouwd. Nu zal de groei vooral binnen de bestaande stad plaatsvinden.

Presentatie Alies

Stedenbouwkundige Alies van de gemeente Ede presenteerde de Contourennotitie Eén Ede-Stad. Ze legde uit wat de compacte groei voor Ede betekent. Er zijn duidelijke keuzes nodig om de benodigde woningen van goede kwaliteit toe te voegen. Met historische beelden en kaarten liet ze de groei van Ede zien. Ede heeft in het verleden al vaker grote groeisprongen gemaakt. Bij de nieuwe woningbouw horen ook andere taken, zoals het meegroeien van voorzieningen en het bieden van groene openbare ruimtes tussen de nieuwe gebouwen. Hoogbouw wordt alleen gestimuleerd in bepaalde zones en moet zorgvuldig worden ingepast in het straatbeeld. Alies benadrukte het verschil tussen de Veluwestad en de later ontwikkelde Valleistad. De twee stadsdelen groeien in een ander tempo. In de contourennotitie willen we dit gelijk trekken.

Rondetafelgesprekken

Na de presentaties gingen de deelnemers uiteen in drie rondetafelgesprekken. Deelnemers konden kiezen welke van de vijf tafels zij wilden bezoeken: 1 van de 3 tafels over Verdichting, de tafel over het Stadslandgoed Veldhuizen/Westerpark of de tafel over de straat van de toekomst. In de presentatieruimte stond een tijdlijn over de historie en ontwikkeling van Ede.

2. Samenvatting rondetafelgesprekken Verdichting

Er waren drie rondetafelgesprekken over het deze tafels gingen over hoe we in Ede invulling kunnen geven aan de woningbouwopgave.

Hiervoor zullen we in de kern Ede moeten verdichten - meer woningen bouwen op hetzelfde oppervlak. Hoe kunnen we de wijken verbeteren, waarbij de sfeer in de wijk hetzelfde blijft? Dit bespraken de deelnemers door 'plaatsjes met voorbeelden van bebouwing huizen en flatgebouwen - te bespreken. We vroegen aan de deelnemers wat ze mooi vinden en wat ze belangrijk vinden als we grotere gebouwen bouwen. Hieronder is per tafel een samenvatting van de besproken opmerkingen en vragen opgeschreven.

A. Samenvatting rondetafelgesprek Verdichting tafel 1

Tijdens dit rondetafelgesprek over verdichting spraken de deelnemers allereerst over het belang van groen in Ede. Ze vinden dat dit behouden moet blijven bij verdichting. Ook de mooie oude gebouwen met historische waarde moeten behouden blijven, zoals bij de kazerneterreinen waar oude gebouwen zijn gebleven en de historische waarde voelbaar is. De aanwezigen vonden dat de identiteit van Ede voelbaar moet zijn, vooral door de historie. In het centrum, zoals bij de hoek Telefoonweg en Brouwersstraat, is er juist geen herkenning meer van vroeger. Deelnemers vroegen zich af waarom dit bij de kazernes wel lukt en in het centrum niet. Er werd ook gesproken over de noodzaak van meer groen aan de westkant van Ede en het belang van het waarmaken van plannen door de gemeente. In de Valleistad mist deze identiteit. Ze benadrukten dat de leesbaarheid van de stad belangrijk is en dat er een goede structuur van hoofdwegen en hoofdfietspaden moet komen.

Er waren zorgen over hoogbouw op het Noordplein, omdat dit problemen oplevert met de molen en de omgeving. Hoogbouw past niet op het Noordplein en er moeten duidelijke en eerlijke keuzes worden gemaakt.

Een deelnemer herinnerde zich dat er 10 jaar geleden al een plan was voor de hele stad, maar dit is nooit uitgevoerd. Dit nieuwe ontwikkelkader voelt voor hen als 'oude wijn in nieuwe zakken'. Ze vroegen zich af waarom er nu wel gebouwd gaat worden in gebieden die eerder als 'geen ontwikkelzone' waren aangemerkt, zoals de Hoekelumse eng en Doesburgerbroek.

De deelnemers vroegen zich af hoe de gemeente rekening houdt met de woonwensen van de inwoners van Ede. Volgens onderzoek willen mensen grondgebonden wonen. Ze vroegen ook of maatschappelijke voorzieningen, zoals winkels, onderdeel zijn van de plannen. Er werd gewaarschuwd dat het centrum geen woonwijk moet worden door het toevoegen van te veel woningen. Het zwembad moet behouden blijven, omdat het belangrijk is voor de gezondheid.

Er waren zorgen over de leefbaarheid en veiligheid in de Valleistad. Deelnemers vonden dat er eerst een gezond sociaal fundament moet zijn voordat er woningen worden toegevoegd. Ze stelden voor om disciplines, zoals antropologie en geografische sociologie, vroegtijdig bij het proces te betrekken om beter te begrijpen hoe mensen willen samenleven. Er werd ook gesproken over het belang van goede alternat

Tot slot werd er gesproken over de volgorde van ontwikkelingen, zoals eerst de weg en dan de woningen rond de Valleilaan. Deelnemers vroegen zich af hoe verdichting mogelijk is in gebieden zoals de omgeving van de Keesomstraat, waar nu bedrijven zoals de Praxis zitten. Ze stelden voor om bij delen met veel dezelfde woningen bijvoorbeeld extra verdiepingen toe te voegen, zoals bij Veldhuizen De Horst.

B. Samenvatting rondetafelgesprek Verdichting tafel 2

Ook aan de tweede tafel werden goede gesprekken gevoerd.

Een deelnemer gaf aan liever geen hoogbouw te willen bij de herinrichting van het Noordplein bij het station en stelde voor om daar een park te maken. Hij zag echter wel mogelijkheden voor hoogbouw op de locatie van de huidige brandweerkazerne. Een andere deelnemer vroeg zich af hoe zinvol hoogbouw van 10 verdiepingen of meer is, en stelde dat lagere gebouwen ook voldoende kunnen zijn. Er werd ook gesproken over het optoppen van bestaande panden, zoals bij InterToys, wat als een positieve ontwikkeling wordt gezien. Daarnaast werd gevraagd waarom er voor maximaal 70 meter is gekozen in de contourennotitie, waarop werd uitgelegd dat dit te maken heeft met bouwregels voor hogere gebouwen.

Er zijn zorgen over de leefbaarheid in het centrum en de leegstand van winkels. Een suggestie was om winkels aan de randen weg te bestemmen en daar woningen te creëren. Ook werd er gepleit voor meer activiteiten in het centrum om te voorkomen dat het langzaam sterft. Er werd benadrukt dat er voldoende fietsstallingen moeten zijn, mogelijk ondergronds, en dat de parkeernorm naar beneden kan worden bijgesteld. Verder werd gesproken over het belang van sportaccommodaties en georganiseerde sport voor de sociale cohesie. Een deelnemer stelde voor om een speeltuin in de Wethoudersbuurt te realiseren.

Er zijn zorgen over de beschikbaarheid van woningen voor starters door de hoge prijsklasse van veel nieuwbouw. De deelnemers gaven aan dat er meer betaalbare huurwoningen voor starters moeten komen en dat er te veel stud gepleit voor woningen op zorgcomplexen voor ouderen en voor het creëren van werkgelegenheid om dode wijken te voorkomen.

Er werd ook gesproken over het behoud van het karakter van Ede door geen gebouwen hoger dan de kerk te maken. Een stadsgids benadrukte het belang van het behouden van de oude eigenschappen van Ede en stelde voor om oude geveltjes in het centrum terug te brengen.

Over het idee dat Ede een stad is met twee gezichten - de Veluwestad en de Valleistad - werd ook discussie gevoerd. Een deelnemer vindt dat er flink moet worden ingezet op het verbeteren van de leefbaarheid in het Valleigedeelte. Een andere deelnemer reageerde dat ze vond dat het te scherp gesteld is dat er wordt gesproken over twee gezichten. De Vallei is ook mooi om te wonen. We moeten één Ede zijn.

Er werd aandacht gevraagd voor hittestress in bepaalde wijken, zoals de Indische buurt en Bloemenbuurt, en het belang van maatregelen om dit te verminderen. Een deelnemer stelde voor om laagbouw te vervangen door hoogbouw met voorzieningen. Hij was enthousiast over de wijkblokken zoals die in Barcelona gebouwd zijn, wat ideaal zou zijn voor senioren. Er werd ook gesproken over het verbeteren van de verbinding tussen Ede-Zuid en de rest van Ede, omdat bewoners nu vaak naar andere steden gaan voor voorzieningen.

Er waren verschillende andere suggesties, zoals het creëren van een cultuurgebied bij het station en de Frisokazerne, het realiseren van een theater in een park zoals in het Vondelpark, en het verbeteren van de ijsbaan op het Marktpllein. Een deelnemer stelde voor om een 'museum oud Ede' in de oud gebouw -mogelijk het oudste gebouw van Ede - aan de Driehoek om het DNA van Ede te bewaren. Ook werd er gepleit voor ondergrondse wegen en openbaar vervoer om de stad verder te laten groeien.

C. Samenvatting rondetafelgesprek Verdichting tafel 3

Aan de g e f t A s t a l i s S e m a r k p r t e t d e e l e i l m e t D e r g m a e s t e v r a g e n e n o p m e r k i n g e n W a d d e a r t w e i d a g r o e p s o k o m a f b e e l d i v o g e m g e a n e t e h o o g b o u w d i e o m e c h . m o o i e n H i e r o n d e r v o l g t e e n s a m e n d a t e t b e s p r a k e d e z b j n a t a f e l .

De deelnemers vinden het belangrijk om de woningmarkt te verbeteren. Ouderen zou woningen vrijkomen voor gezinnen. Voor senioren groot belang. Er zijn problemen met de ijsbaan, Ede was met de K a b e l a n g r i j k d a t b i j n i e u w e o n t w i k k e l i n g e n d e d a t i n b e s t a a n d e w i j k e n w o r d t e t g e z a o c h t . n a W a n k e B e l l e s t e i n i s e e n g o e d v o o r b e e l d v a n h o e h e t m o e t e n g o e d b e r e i k b a a r z i j n v o o r a u t o ' s . S e n v a n h u n s t a d e n v i n d e n g e e j k g o e d d a t w o n i n g k o o p m o e t r e k e n i n g w o r d e n g e h o u d e n m e t v o l d o e n d e p e r c e n t a g e v a n 3 0 % .

Het ombouwen van kantoorgebouwen naar woningonderzoek naar verdichting. Hoewel dit al ge 10.000 woningen te realiseren. Daarom is aan voor verschillende kantoren meegewerkt aan d niet genoeg.

De opgave wordt ingevuld met ongeveer 10% groen van inwoners blijft achter bij de stijging van inwoners en wordt bediend worden.

Voor nieuwbouw is grond nodig, en in Ede zijn gemeenten eigenaar van de grond was. Dat is nu particulieren en/of ontwikkelaars. Het gemeentebestuur vindt het principe dat hoogbouw van Ede niet vanaf de Groenvallei wordt hieraan vastgehouden. De deel van de gemeente bij de Groenvallei is de bovengrens van 70 meter met een aantal besprekingen gaande om de molenbiotoop bij de De Keetmolen is cultuurhistorisch erfgoed.

Een aantal begrippen op de visiekaart zijn 'karakteristiek stadsmilieu' is een type stedelijke identiteit van Ede. Dit omvat bebouwing die materiaalgebruik en streekeigen beplanting worden geschreven. Niet iedereen kan zich voorstellen (Valleestad) in de contouren van de stad. Men is hiervoor voorzien op niveau. Bij de vraag of Ede een dorp is met een stadsvoorziening.

Groen werd door meerdere deelnemers benoemd. Er werd onder andere benoemd dat bestaande bebouwing het bouwen van nieuwe gebouwen. Daarnaast moet vroeger begonnen worden met het planten van bomen voordat er mensen in de wijk gaan wonen.

Ook over mobiliteit waren meerdere opmerkingen. De inrichting van wegen meer rekening met vervoer te verbeteren. Er werd gepleit voor het hanteren van een lage parkeercoördinatie met een bloot voor elektrische auto's bij hoogbouw worden.

De spoorlijn wordt als barrière ervaren, ontwikkeld om dit weg te nemen. Bovengronds ondergronds parkeren in de plannen op te nemen gezamenlijke (dak)tuinen. Straatgebied en de gemeente opgestelde enquêtes worden als te s

Er waren daarnaast nog een aantal opmerkingen. Het gaf een deel van de gemeente maar dan moet de gewenste ingewasht als een gemis werd ervaren. Er zijn te verplaatsen naar de zuidzijde van de A12, investeringen betekenen. Het is belangrijk om plankeuring te behouden en ontwikkelaars nieuwbouwplannen moet het gebruik van toekomst verplicht worden.

3. Samenvatting rondetafelgesprek Stadslandgoed Veldhuizen/Westerpark

Dit rondetafelgesprek ging over de inrichting van een nieuw park in Ede-West. Ede verdient nog een mooi park. Welke functies moet dit park krijgen? Hoe kunnen we het inrichten zodat al onze inwoners er gebruik van kunnen maken? De deelnemers zijn in gesprek gegaan over een kaart van het park, voorbeelden van parken uit andere gemeentes en een aantal plaatjes van verschillende activiteiten en manieren waarop je een park kan inrichten.

Tijdens het rondetafelgesprek over Stadslandgoed Veldhuizen/Westerpark spraken deelnemers over verschillende ideeën. Er werd veel gesproken over het toevoegen van recreatief water, zoals een betonnen bak of open water om te zwemmen en voor verkoeling. In de winter zou dit water kunnen worden gebruikt als schaatsvijver. Er waren ook ideeën voor een binnen-ijsbaan die in de zomer kan worden afgebroken en eventueel kan worden gecombineerd met kleinschalige festivals. Meningen hierover waren verdeeld, omdat sommigen vonden dat dit een regionale functie heeft en beter op een andere plek kan komen.

Deelnemers wilden meer volkstuinen en het behoud van stadsvarkens. Ze stelden voor om een fruitboomgaard aan te leggen (geen voedselbos). Er was ook behoefte aan een speelweide, ligweide en plekken voor ontmoeting. Een mini-klimbos, natuurlijke speelplekken voor kinderen, klompenpaden en urban sports werden ook genoemd als goede toevoegingen. Kleinschalige horeca, zoals een koffie- of theehuis, werd als positief gezien, maar grootschalige evenementen en grote restaurants werden afgewezen.

Er werd benadrukt dat het park vooral voor de inwoners van Ede moet zijn en geen regionale functie moet krijgen. Het Westerpark moet een plek worden waar mensen kunnen verblijven, spelen, sporten, ontmoeten en picknicken. Er moeten ook fietsvoorzieningen worden toegevoegd en er moet worden nagedacht over waar auto's kunnen parkeren. Betere OV-bereikbaarheid van woonwijken naar het centrum werd ook als belangrijk genoemd.

Deelnemers vonden dat er ruimte moet zijn voor zowel rust als reuring in het park. Ze benadrukten het belang van goed onderhoud, omdat een kruidenrijk akkerland snel kan veranderen in een lelijke berm bij slecht beheer. Het park moet bijdragen aan de leefbaarheid van de gemeente, vooral omdat Ede gaat groeien en er meer behoefte is aan verkoeling en het tegengaan van hittestress.

Er waren ook zorgen over de hoogspanningskabel en het voorstel om deze ondergronds te brengen. Slim ruimtegebruik en het stapelen van functies werden als belangrijk gezien. Educatie en bewustwording over natuur en groen werden ook genoemd. Deelnemers vonden dat het belangrijk is om voorzieningen te treffen in de openbare ruimte, zoals het Westerpark, omdat er steeds kleinere woningen zonder eigen buitenruimte worden gebouwd.

Tot slot werd het idee van het Rondje Ede positief ontvangen. Deelnemers wilden water en fontein, activiteiten en recreatief gebruik in het park. Outdoor sporten en lange fietspaden om verschillende delen van Ede te verbinden werden ook als belangrijk gezien.

Er is aan de deelnemers gevraagd om plaatjes uit te zoeken van activiteiten en parken die ze leuk en mooi vinden. De deelnemers konden hier ook met post-its op reageren. Hierna staan de foto's van de uitgezochte plaatjes.

4. Samenvatting rondetafelgesprek De straat van de toekomst

Dit rondetafelgesprek ging over hoe de straten van Ede er in de toekomst uit moeten zien. We willen graag dat we in de wijk veel verschillende dingen kunnen doen: fietsen, lopen, spelen, parkeren. We hebben ook ruimte nodig om regenwater op te vangen, riool aan te leggen en bomen te planten. We hebben alleen niet overal in de wijken genoeg ruimte om dit allemaal te doen. Hoe kunnen we het best al deze dingen combineren? En als we moeten kiezen, wat vinden we dan het belangrijkste? De deelnemers hebben het gesprek gevoerd aan de hand van een tekening van een voorbeeldstraat met voorbeelden 'refereren' van verschillende manieren hoe je een straat kan inrichten.

Tijdens het rondetafelgesprek zijn er verschillende onderwerpen aan de orde gekomen. Ze vonden dat snee om de veiligheid te verbeteren. Drempels en als goede Ampleosingen aan dat ze liever geemet met planten als maatregelen voor de veiligheid. Parklaan, kunnen helpen om het verkeer beter schoolverkeer. aandacht gevraagd voor veilige oversteekbaarheid dichtbij scholen. Borden met de veiligheid op straat vermindert.

Parkeren was een ander belangrijk onderwerp. huis geen probleem is, zolang er mogelijkheid Leefstijd speelt hierbij een rol. Centraal oplossing gezocht wel aandacht zijn voor mensen

kunnen geen grote afstand en lopen tot de spreekruimte
het combineren van openbare ruimte met groen en water
gaf aan liever perkjes met beplanting en parkeringsruimte
om ruimte boven de grond voor te maken en de ruimte

Onderhoud van de openbare ruimte is een belangrijke
belangrijk om iets moois te maken, maar ook
willen hierbij helpen, bijvoorbeeld door groen
openbare ruimte werd deels gemaakt met de
aan bomen komt

Speelplekken voor kinderen zijn in sommige
speelplekken zijn onveilig. Er moet meer
willen dat speeltuinverenigingen meedenken
maar wilde bermen worden deels gemaakt met
perken boven grasbeton en beplanting boven

Fietsroutes
aantrekkelijk
worden gemaakt
verbindingen
van Veldhuizen
Kernhem naar
zijn niet lo
worden verbe
Fietsroutes
zijn dan aut
mensen te st
fiets te pak
gebied werd
een goed voo
openbare rui
gedeelde str
met veel gro

Tot slotte werd
gesproken ov
verkeersstru
belang van l
en goed lees
hoofdwegen.
van het Kaze
één hoofdwe
en een fijne
voor voetgan
fietsers wer
voorbeeld
fietsdoorade
worden verbe
fietsen aant
rekkelijker te maken

